

EN ÖVERSIKT ÖVER EUROPARÅDET

**Upprätthåller mänskliga rättigheter,
demokrati och rättsstatsprincipen**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Engelsk utgåva

The Council of Europe: An Overview

Författare: Kommunikationsdirektoratet –
Avdelningen för offentliga relationer

Design och layout: Avdelningen för
dokument- och publikationsproduktion

Foton ©Europarådet – Shutterstock

Tryckt av Bietlot, Belgien

Innehållsförteckning

EUROPARÅDET I KORTHET	2
ORGANISATION OCH UPPDRAG	4
VIKTIGA KONVENTIONER	8
ÖVERVAKNINGS- OCH UTVÄRDERINGSORGAN	12
VIKTIGA PARTIELLA AVTAL	16
EUROPARÅDET OCH UNGA MÄNNISKOR	18
EUROPARÅDET OCH EUROPEISKA UNIONEN	19
MEDLEMSSTATER	20

EUROPARÅDET I KORTHET

UPPGIFT

■ Europarådet arbetar med sina 46 medlemsstater för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen såväl på vår kontinent som utanför den.

” Visste du?

Europarådet har 46 medlemsstater med en sammanlagd befolkning på över 700 miljoner människor.

■ Europarådet har utvecklat ett system för skydd av rättigheter där Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) är den mest välkända institutionen. Domstolen inrättades i enlighet med Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, som har ratificerats av alla Europarådets medlemsstater.

■ Domstolen övervakar genomförandet av konventionen i de 46 medlemsstaterna. Enskilda personer kan gå vidare till domstolen i Strasbourg med klagomål om brott mot de mänskliga rättigheterna när alla möjligheter att överklaga har uttömts i den aktuella medlemsstaten.

■ Dödsstraffets avskaffande är en av Europarådets främsta framgångar. Dödsstraff har inte använts i någon av de 46 medlemsstaterna sedan 1997.

HISTORIK

■ Europarådet banade vägen för Europas integrationsprocess. Det inrättades 1949, strax efter andra världskriget, för att säkerställa den politiska återuppbyggnaden av Europa baserad på en uppsättning grundläggande värderingar, vars förnekande hade fått kontinenten ner på knä.

■ Europarådet var en av de första internationella institutioner som öppnade sina dörrar för Central- och Östeuropas länder efter att Berlinmuren hade fallit. På så sätt har det bidragit till att dessa länder kunnat utföra nödvändiga politiska, legislativa, konstitutionella och juridiska reformer. Europarådet har även anpassat sig till den moderna tidens utmaningar genom att ta fram nya fördrag inom områden som it-brott, dataskydd, internationell terrorism, människohandel, våld mot kvinnor, sexuella övergrepp mot barn etc.

” Visste du?

Inget land har någonsin gått med i Europeiska unionen (som nu har 27 medlemsstater) utan att först vara medlem i Europarådet.

SYMBOLER

■ Europarådet har egen flagga, hymn och logotyp.

■ Europaflaggan, en cirkel med tolv stjärnor mot en djupblå bakgrund, är en av de mest kända flaggorna i världen. Den skapades av Europarådet 1955, antogs av Europeiska unionen 1986 och har blivit en gemensam symbol för europeisk uppbyggnad, med omfång utöver medlemskap i en särskild organisation.

■ Lika välkänd är Europahymnen, som är preludiet till Hymn till glädjen i Beethovens nionde symfoni. Den antogs som hymn av Europarådet 1972 och började även användas av Europeiska unionen 1986.

■ I Europarådets logotyp kombineras Europaflaggan med en dynamisk symbol (spiralen), som symboliserar såväl utbytet av erfarenheter mellan Europas länder som Europarådets orubbliga engagemang som väktare av sina värderingar.

ORGANISATION OCH UPPDRAG

Ett antal olika organ och individer ansvarar för och har en viktig roll i Europarådets organisation och uppdrag.

GENERALSEKRETERARE

Generalsekreteraren väljs av den parlamentariska församlingen för en period på fem år och är som chef för organisationen ansvarig för strategisk planering, ledning av handlingsprogrammet och Europarådets budget. Befattningen innehas för närvarande av Alain Berset från Schweiz.

Biträdande generalsekreteraren, som för närvarande är Gabriella Battaini-Dragnoni, väljs i en separat omröstning av den parlamentariska församlingen för en period på fem år.

MINISTERKOMMITTÉN

Det här är Europarådets beslutsfattande organ och består av alla medlemsstaters utrikesministrar eller staternas i Strasbourg fast stationerade diplomatiska representanter. Ministerkommittén fastställer Europarådets policy samt godkänner dess budget och handlingsprogram.

www.coe.int/cm

DEN PARLAMENTARISKA FÖRSAMLINGEN

Den består av valda representanter från de 46 nationella parlamenten och är ett forum för debatter och förslag rörande Europaomspännande sociala och politiska frågor. Den ligger bakom många av organisationens konventioner, exempelvis Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

www.assembly.coe.int

KONGRESSEN FÖR LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETER

Kongressen har i uppgift att bygga upp den lokala och regionala demokratin inom de 46 medlemsstaterna. Den består av två kammare – kammaren för lokala myndigheter och kammaren för regioner – och tre kommittéer och den representerar över 150 000 lokala och regionala myndigheter.

www.coe.int/congress

EUROPEISKA DOMSTOLEN FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA (EUROPADOMSTOLEN)

Domstolen inrättades 1959 och är en institution dit individer, grupper och myndigheter – oavsett nationalitet – kan anmäla påstådda brott mot Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

www.echr.coe.int

KOMMISSARIEN FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

Kommissarien för de mänskliga rättigheterna är en oberoende institution inom Europarådet med uppgift att främja kunskapen om och respekten för mänskliga rättigheter i Europarådets 46 medlemsstater.

www.coe.int/commissioner

KONFERENSEN FÖR INTERNATIONELLA ICKE-STATLIGA ORGANISATIONER (INGO)

■ Konferensen utgör en viktig länk mellan politiker och vanliga medborgare och bidrar till att säkerställa att civilsamhället kan göra sin röst hörd inom Europarådet. Den består av delegater från internationella icke-statliga organisationer (INGO).

■ www.coe.int/ngo

SEKRETARIATET

■ Europarådet har sitt säte i Strasbourg i Frankrike. Sekretariatet består av 2 300 anställda från de 46 medlemsstaterna och har även externa kontor och kontaktorgan hos andra internationella organisationer.

VIKTIGA KONVENTIONER

Europarådet upprätthåller mänskliga rättigheter och demokrati med hjälp av internationella konventioner. De är juridiskt bindande överenskommelser som medlemsstaterna måste följa efter att ha skrivit under och ratificerat dem. Staternas riktlinjer och agerande granskas regelbundet för att säkerställa att konventionernas regler efterlevs.

EUROPEISKA KONVENTIONEN OM SKYDD FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA

■ Konventionen trädde i kraft 1950 och säkerställer samhälleliga och politiska rättigheter, i synnerhet rätten till liv, rätten till rättvis rättegång, yttrandefrihet samt åsikts- och religionsfrihet. Den förbjuder tortyr, tvångsarbete, dödsstraff och alla former av diskriminering, samtidigt som den genom Europadomstolen har infört ett unikt system som garanterar respekt för de mänskliga rättigheterna.

EUROPEISKA SOCIALA STADGAN

■ Antagen 1961 och reviderad 1996 säkerställer stadgan europeiska medborgares ekonomiska och sociala rättigheter: anställning, socialt och juridiskt skydd, bostad, hälsa, utbildning, rörelsefrihet och icke-diskriminering.

” Visste du?

Europarådet har tagit fram mer än 200 fördrag för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen.

KONVENTIONEN OM IT-RELATERAD BROTTSLIGHET

■ Konventionen om it-relaterad brottslighet trädde i kraft den 1 juli 2004 och fungerar som riktlinje för länder som vill utveckla en konsekvent och heltäckande lagstiftning om it-brott. Den är det enda juridiskt bindande internationella instrumentet inom området.

EUROPEISKA STADGAN OM LOKAL SJÄLVSTYRELSE

■ Stadgan ger den konstitutionella grunden för självstyrelse inom de 46 medlemsstater som har ratificerat den. Den säkerställer lokala myndigheters politiska, administrativa och ekonomiska oberoende.

EUROPEISKA KULTURKONVENTIONEN

■ Eftersom kultur spelar en viktig roll för att förstå andra människor och respektera mångfald antog Europarådet Europeiska kulturkonventionen 1954, som lägger grunden för ett Europaomspännande samarbete rörande kultur, utbildning, ungdom, idrott, språk och överförandet av gemensamma värderingar.

” Visste du?

Ett tilläggsprotokoll till Europakonventionen om förebyggande av terrorism antogs 2015 för att bemöta problemet med ”utländska terroristkrigare”.

EUROPARÅDETS KONVENTION OM SKYDD FÖR BARN MOT SEXUELL EXPLOATERING OCH SEXUELLA ÖVERGREPP (LANZAROTEKONVENTIONEN)

■ Det här var det första instrument som kriminaliserade olika former av sexuellt utnyttjande av barn, inklusive övergrepp som begås i hemmet eller inom familjen. Lanzarotekommittén har som uppgift att övervaka att parterna effektivt genomför konventionen.

KONVENTIONEN OM FÖREBYGGANDE OCH BEKÄMPNING AV VÅLD MOT KVINNOR OCH AV VÅLD I HEMMET (ISTANBULKONVENTIONEN)

■ Konventionen uppmanar konventionsstaterna att vidta åtgärder för att skydda kvinnor mot alla former av våld, att skydda offer och att lagföra förövare. Den utgör ett viktigt steg framåt inom området och har som utgångspunkt att detta våld inte kan elimineras utan ansträngningar att uppnå större jämställdhet mellan kvinnor och män.

” Visste du?

Europarådets konvention mot dopning, antagen 1989, är för närvarande det enda internationella juridiska instrumentet inom området.

EUROPARÅDETS KONVENTION OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH BIOMEDICIN

■ Europarådets konvention om mänskliga rättigheter och biomedicin säkrar etiska metoder inom biomedicin. Den anger riktlinjer rörande metoder inom medicinsk forskning på människor, organtransplantation samt användningen av substanser med mänskligt ursprung, skydd för mänskliga embryon och foster samt hanteringen av medicinska journaler. Ett protokoll förbjuder kloning av människor.

KONVENTIONEN OM FÖRFALSKNING AV MEDICINSKA PRODUKTER OCH LIKANDE BROTT SOM INNEBÄR HOT MOT FOLKHÄLSAN (MEDICRIMEKONVENTIONEN)

■ Tack vare Medicrimekonventionen är det nu möjligt att kriminalisera och bestraffa tillverkning, distribution och försäljning av förfalskade medicinska produkter som innebär hot mot folkhälsan. Konventionen gäller också för hantering av medicinska produkter via internet och är öppen även för stater utanför Europa.

ÖVERVAKNINGS- OCH UTVÄRDERINGS- ORGAN

Alla länder som går med i Europarådet godtar att bli föremål för oberoende övervakningsorgan, som utvärderar deras upprätthållande av mänskliga rättigheter och demokrati. I vissa fall har sådana organ inrättats i enlighet med ett fördrag.

GRUPPEN AV STATER MOT KORRUPTION (GRECO)

GRECO identifierar brister inom den nationella politiken för att motverka korruption samt manar stater att utföra nödvändiga legislativa, institutionella eller administrativa reformer. Dess utvärdering bygger på relevanta Europarådskonventioner.

EXPERTKOMMITTÉN FÖR UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER MOT PENNINGTVÄTT OCH FINANSIERING AV TERRORISM (MONEYVAL)

MONEYVAL inrättades 1997 och ansvarar för att säkerställa medlemsstaternas uppbyggnad av effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

EUROPEISKA KOMMITTÉN FÖR SOCIALA RÄTTIGHETER

■ Kommittén kontrollerar om de rättigheter till bostad, hälsa, utbildning, anställning och rörelsefrihet som fastställs i Europeiska sociala stadgan tillgodoses av de berörda länderna.

EUROPARÅDETS KOMMISSION FÖR EFFEKTIVISERING AV RÄTTSVÄSENDET (CEPEJ)

■ CEPEJ:s arbete fokuserar på att bedriva normsättande verksamhet och verka för utveckling av medlemsstaternas rättssystem bl.a. genom bästa praxis. Den publicerar regelbundet en rapport om utvärderingen av Europas rättssystem.

EUROPEISKA KOMMITTÉN TILL FÖRHINDRANDE AV TORTYR OCH OMÄNSKLIG ELLER FÖRNEDRANDE BEHANDLING ELLER BESTRAFFNING (CPT)

■ CPT är en kommitté som inrättats enligt konventionen med samma namn. Konventionen trädde i kraft 1989. CPT gör återkommande oanmälda besök på institutioner för frihetsberövande (fängelser, polisstationer, förvar för utländska medborgare) i de 46 medlemsstaterna för att utvärdera hur de frihetsberövade behandlas.

EXPERTGRUPPEN FÖR ÅTGÄRDER MOT MÄNNISKOHANDEL (GRETA)

■ Expertgruppen GRETA är den övervakningsmekanism som skapats med stöd av Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel, som trädde i kraft 2008. GRETA publicerar regelbundet rapporter, som utvärderar i vilken grad stater vidtagit åtgärder enligt konventionen.

RÅDGIVANDE KOMMITTÉN FÖR RAMVERKSKONVENTIONEN OM SKYDD FÖR NATIONELLA MINORITETER

■ Konventionen tillhandahåller en tillsynsmekanism som utvärderar och förbättrar skyddet för minoriteter i de berörda länderna, i synnerhet minoriteternas rätt till mötesfrihet, yttrandefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet samt frihet till åtkomst till media och till sina språk.

EUROPEISKA KOMMISSIONEN MOT RASISM OCH INTOLERANS (ECRI)

■ Kommissionen granskar regelbundet problem med rasism, rasdiskriminering, främlingsfientlighet, antisemitism och intolerans i de 46 medlemsstaterna och ger rekommendationer till de nationella myndigheterna.

EXPERTKOMMITTÉN FÖR DEN EUROPEISKA STADGAN OM LANDSELS- ELLER MINORITETSSPRÅK

■ Stadgan är det enda fördrag i världen som främjar traditionella landsdels- eller minoritetsspråk. Kommittén gör kontroller i syfte att säkerställa att berörda stater vidtar nödvändiga åtgärder för att aktivt främja användandet av dessa språk inom alla områden av det offentliga livet.

VIKTIGA PARTIELLA AVTAL

Partiella avtal ger vissa av Europarådets medlemsstater möjlighet att samarbeta när det gäller att uppnå mål som inte nödvändigtvis är relevanta eller acceptabla för alla länder. Enbart de medlemsstater som är delaktiga bidrar till att finansiera och utveckla avtalen.

EUROPARÅDETS UTVECKLINGSBANK

Banken har sitt säte i Paris och är den enda finansiella institutionen med en uteslutande social agenda. Den bidrar till finansieringen av sociala projekt, reagerar på krissituationer och bidrar till att förbättra livsvillkoren för de mest utsatta befolkningsgrupperna, som flyktingar och fördrivna personer.

EUROPEISKA DIREKTORATET FÖR LÄKEMEDELSKVALITET OCH HÄLSOVÅRD (EDQM, EUROPEISKA FARMAKOPÉN)

Direktoratet fastställer kvalitetsnormer för tillverkningen av mediciner och arbetar inom specifika hälsovårdsområden såsom blodtransfusion och organtransplantation. Det ansvarar också för bekämpning av förfälskade medicinska produkter.

EUROPEISKA KOMMISSIONEN FÖR DEMOKRATI GENOM LAG (VENEDIGKOMMISSIONEN)

Som Europarådets rådgivande organ i konstitutionella frågor bidrar Venedigkommissionen till att definiera och utveckla gemensamma konstitutionella normer samt tillhandahåller juridisk rådgivning åt länder i hela världen.

NORD-SYDCENTRET

Nord-sydcentret, som inrättades i Lissabon i Portugal 1990, främjar dialog mellan Europa, södra Medelhavet och Afrika samt antagandet av solidaritetspolitik i enlighet med Europarådets målsättningar.

EUROPARÅDETS SAMPRODUKTIONSFOND (EURIMAGES)

■ Eurimages är det första organet av sin typ i Europa. Det finansierar samproduktion, distribution, digitalisering och visning av europeiska filmverk, samtidigt som det uppmuntrar till samverkan mellan yrkesverksamma filmare.

EUROPEISKA AUDIOVISUELLA OBSERVATORIET

■ Observatoriet samlar in och sprider statistiska och analytiska data om film, radio, television och audiovisuella tjänster i Europa.

EUROPEISKA CENTRET FÖR MODERNA SPRÅK (GRAZ, ÖSTERRIKE)

■ Centret stöder utveckling av språkundervisning och språkinlärning som ett medel att uppmuntra till kommunikation och samverkan. www.ecml.at

POMPIDOUGRUPPEN

■ Gruppens uppdrag är att ta fram politiska riktlinjer för att bidra till medlemsstaternas bekämpande av drogberoende.

VIDGAT PARTIELLT AVTAL OM IDROTT (EPAS)

■ Syftet med det här partiella avtalet är att främja idrott och lyfta fram de positiva värden den förmedlar. EPAS arbetar också för att etablera internationella normer och utveckla ett Europaomspännande ramverk för samverkan.

EUROPARÅDET OCH UNGA MÄNNISKOR

Unga människor spelar en viktig roll i utvecklingen av europeiska samhällen. I syfte att så effektivt som möjligt arbeta med unga människor har Europarådet infört en nyskapande metod med sitt system för "samordnad förvaltning", som ger ungdomsorganisationer lika stort inflytande som myndighetsrepresentanter har vid beslut om politik, projekt och prioriteringar som rör ungdomar.

EUROPEISKA UNGDOMSCENTER I STRASBOURG OCH BUDAPEST

Mer än 5 000 unga från vitt skilda bakgrunder deltar i studiesessioner, seminarier eller kurser vid de europeiska ungdomscentren varje år. Mer än 15 000 unga människor får tillgång till projekt stödda av Europeiska ungdomsstiftelsen i syfte att främja förståelse, tolerans och solidaritet.

PARTNERSKAPSAVTAL OM UNGDOMAR

Sedan 1998 har Europarådet och Europeiska unionen haft en överenskommelse om samverkan rörande ungdomar med målet att tillhandahålla ramverk för gemensamt utvecklande av en konsekvent strategi inom utbildning av ungdomsledare, ungdomspolicy och forskning.

www.youth-partnership.net

EUROPARÅDET OCH EUROPEISKA UNIONEN

Europarådet och Europeiska unionen (EU) är olika organisationer, som har olika men kompletterande roller. Europeiska unionen delar de kärnvärden som ligger till grund för Europarådet.

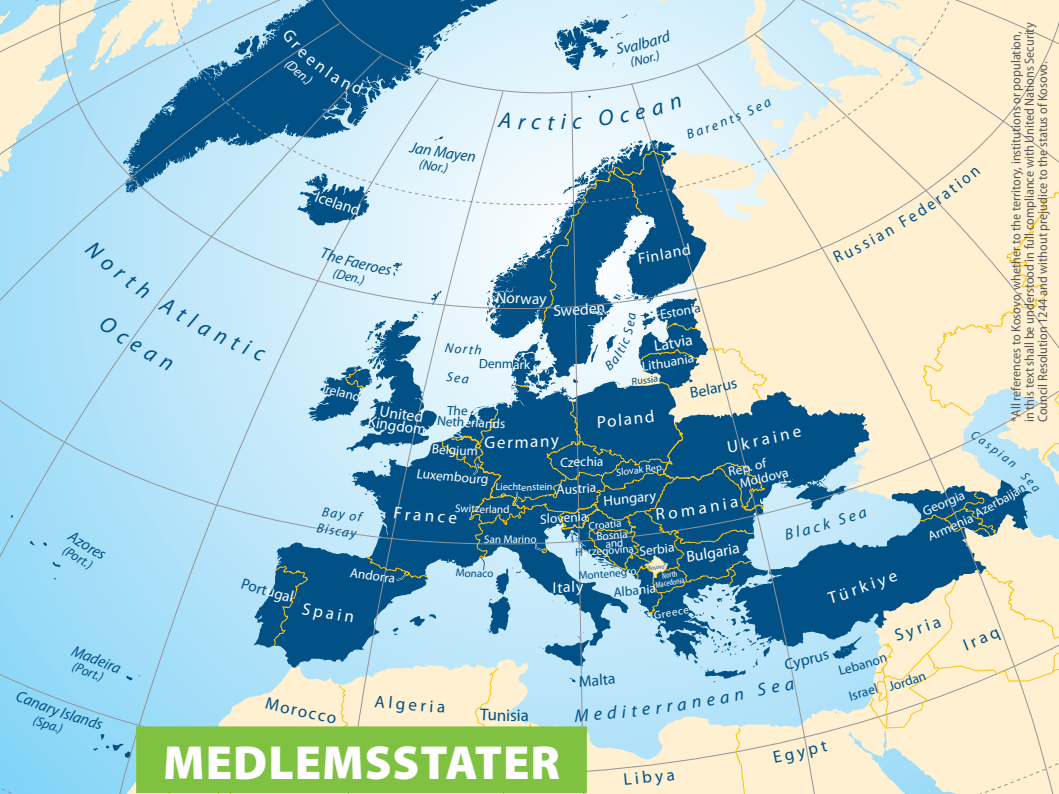
” Visste du?

Ett vitt spektrum av samarbetsprojekt med EU bidrar till att stödja juridiska och institutionella reformer i hela Europa och i Nordafrika.

De två organisationerna har en nära samverkan inom områden där de har gemensamma intressen, exempelvis främjandet av mänskliga rättigheter och demokrati i Europa och angränsande regioner. Ett antal omfattande projekt och substantiella ekonomiska resurser har tillhandahållits i syfte att uppnå organisationernas gemensamma målsättning att upprätthålla freden.

Enligt Lissabonfördraget ska EU skriva under Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Därmed skapas ett gemensamt europeiskt juridiskt område för över 700 miljoner medborgare.

Utöver till Europeiska unionen har Europarådet nära band till Förenta nationerna (FN) och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE).

All references to Kosovo, whether to the territory, institutions or population, in this text shall be understood in full compliance with United Nations Security Council Resolution 1244 and without prejudice to the status of Kosovo.

MEDLEMSSTATER

46 MEDLEMSSTATER

Albanien, Andorra, Armenien, Azerbajdzjan, Belgien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Georgien, Grekland, Holland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Moldavien, Monaco, Montenegro, Nordmakedonien, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, San Marino, Schweiz, Serbien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, Ukraina, Ungern och Österrike.

” Visste du?
Heliga stolen, Kanada, Japan, USA och Mexiko har observatörsstatus i Europarådet. Israel har observatörsstatus i den parlamentariska församlingen.

Europarådet banade vägen för Europas integrationsprocess. Det inrättades 1949, strax efter andra världskriget, för att säkerställa den politiska återuppbyggnaden av Europa baserad på en uppsättning grundläggande värderingar, vars förnekande hade fått kontinenten ner på knä.

Europarådet var en av de första internationella institutioner som öppnade sina dörrar för Central- och Östeuropas länder efter att Berlinmuren hade fallit. På så sätt har det bidragit till att dessa länder kunnat utföra nödvändiga politiska, legislativa, konstitutionella och juridiska reformer. Europarådet har även anpassat sig till den moderna tidens utmaningar genom att ta fram nya fördrag inom områden som it-brott, dataskydd, internationell terrorism, människohandel, våld mot kvinnor, sexuella övergrepp mot barn etc.

Kostnadsfria dokument:
edoc.coe.int

Europarådets publikationer:
book.coe.int

PREMS 166824

SWE

www.coe.int

Europarådet är kontinentens ledande organisation för de mänskliga rättigheterna. Det består av 46 medlemsstater, inklusive samtliga medlemmar av Europeiska unionen (EU). Alla medlemsstater i Europarådet är bundna av den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), ett fördrag som syftar till att skydda de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatsprincipen. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) övervakar genomförandet av Europakonventionen i medlemsstaterna.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE